

308904

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జెన్నవట్టము 1915 సం. జూలై నెల 6 వ తేది మంగళవారము

No 83

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ దశమి ౧౧.

సంచిక ౮౩

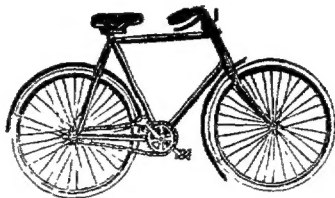
ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము.
తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే
విక్రయించబడును.

మాజీకు ఇప్పుడే బాగాదేశమునుండి నాణ్యమైన
పెరుకలప, పింగడజాతికలప మర్రి, ఎంగ్ అనుపేరుగల యెర్ర
కర్ర మొదలుగాగలది అనేకవైద్యులవారిగా, అనగా పలకలు
రత్తుకర్రలు, ————— గా కమ్ములున్న, కిటికీలు
ద్వారములు మొదలగువానికి ప్రయోగించు కమ్ములున్న,
స్థంభముల చూలములు, తనాబీ టు ప్రయోగించు కలకలును
బంగారాపెంతుకు బిళ్లకెంతుకు గూడ నేరుటప ప్రయోగ
గించి రీపర్ బద్దలను ఏస్తారముగా నమ్ముటచేత స్థలము భాగి
చేయుటకు గాను కొద్దిరోజులుమాత్రము చతుకగా విక్రయించు
చున్నాము. ధరలు తెలియగోయవారు ఇట్లు వ్రాయవలె.

ఆచంట సుబ్బారావుగారు

కంట్రాక్టును, కల్పవర్తకులు, కాకినాడ.

బైసికల్స్ అన్నిరకములు మావద్ద చోగా
వారకురు. వాటి సామానులు:— టైర్లు, ట్యూ
బులు, మొరలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరస
ము గనుక మెటనే వాడుము. గ్రామోఫోనులు
కావలసినవారు మమ్ము విచారించుడు.

చెన్నపట్నం నుండి ఎవ్వరూ ఏ వస్తువు కావలసి
నను మాకు వ్రాయుడు. మెటనే పంపెకము.

మదరాస్ స్టోర్స్, స్ట్రెట్లయింగ్ ఏజెంసీ,

15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తామర తైలము

మా తామర తైలము
ము బిక్కడబ్బాను
నాలుగు అణాలకు
కొని వాలు గైదు
సారులు రాచినయె
డల తామర నిర్మా
లమగును. నయము
కాని యెడల మీ
నాల్గు అణాలు తిరిగి
తీసికొన వచ్చును.

వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. పెల 1-కి 0 4 0

పంత మార్గము

డబ్బ 1-కి పెల రూ. 0.2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతచాక్షు
నో పండ్లు నోముట
లనవిగల్గుకట్టిపడును.
చిగళ్ళనుండి రక్తము
గ్రసించకుండును. కో
ట పండ్లము తే
యండును. పండ్లు
మధ్యములవలె తెల్ల
గాయండును.

చర్మరూపము
X వానుటకు దో
యవచ్చును.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి పెల రూ. 1-0-0.

కొర్రు సవాసేహములకు ఈమాత్రము కాగగపనికేయము
కిటిని తినుచు పుంస పడినచోట తైలమును రాయవలయును.
ఇంతవచ్చికి నే హకారక జాడ్యములవలన ఉపయోగించును.

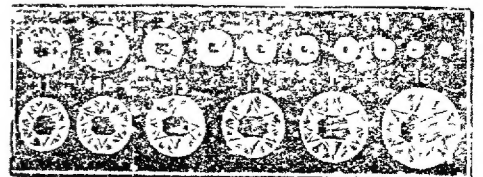
అస్యతాంజనము డిపో, ఫోటో, బొంబయి.

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి-శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు వర్తకులు. మదరాసు ఈస్టు.

తంరి వివాసము:— "ఉమ్మిడి డిపో"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మొనకట్టిన్ని
బర్మానైజులకు తగుమెరులు, ఇరుటేషన్ కెంపు
లున్ను నైకొంతములు వస్తరా కనులములున్ను
బేడ కాసులు అణాకాసులున్ను బుగారపు కగలు
న్ను పైరాస్సుగల నగలున్ను కాపాసినవారు మా
కాటలాగులకు తెప్పించుకొని ధరలకు తెలుసుకొని
మాకుఆర్డర్లు పంపురురని ప్రార్థించుచున్నాము.

యుద్ధచరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! **జి.జి.** సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు
విద్యాసంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బాధ నైకసేవ ప్రాచీనతీతి. గోళ
చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరా రాధన,
మహామృతం, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును,
ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు
లోకమువంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత్ మిక్కిలి విషయము
లతో ముద్రింపబడుచున్నది.—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పకోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ
వ్యాహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము
వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల
ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ
ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్గుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములకు
దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱువారుగ
నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పటాలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర
పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తికేసులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల
పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	పెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికకు బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దరఖాస్తులను బుపుకొనుట యుచితము. ఆంధ్రమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.
దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కస్తూరి

వివరములను, కలరా, సుగంధి, బాలింతలములను, వాటిములను, చిన్న కిడ్లను జబ్బులను, పుష్టి కస్తూరి యుపయోగము మొదలగు వ్యాధి తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న ప్రేమను గుటచేతన, నవస సుమములందు దొరకట ప్రసరము మానిపోయిందలి కస్తూరి యందెంత ప్రమాదము లేదయును తెల్పబడెను. ఇంతవరకు మాత్రముండి కొనిన వారల కిదియును తెలిసియున్నది. కొనిన వారికి సాగి కిందిన నిబంధన తెలియగలదు. ఆటలచేయుటకలన కలిపి కస్తూరిని గొని పోవలెను. తుల 1-కి రూ. 30-0-0. అమ్మతాంబూనం డిపో, 109, 1 ఫోర్డ్ స్ట్రీట్, బొంబాయి. (6, కింబులెస్ట్రీట్, మదరాసు)

ప్రకాలదర్శన ఆదము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. ప్రకాలఫలము లరయ విది మొక్కటియే మార్గము. ఈ ఆద్యుత మనకియి యోగ్యతాశ్రమము మాకు వచ్చి యున్నది. శ్రీమల్లు, పునఃపునః, విడ్డలు దీనియందు సమ్యక్ముగల వారరు వారి యావాళను, తత్పరితములను తెలిసికొనగలరు. దూరదర్శనముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకముల లాభ నష్టములు, సమస్తముల కలలు, వరదానాదితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్వయ త్పత్రికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెదల చక్కని సీమ ఆదము	6	0	0
సీమ ఆదము	6	9	0
సామాన్య ఆదము	2	9	0

ఈ త్రుతము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆమాభాయి వాగ్బిజ్ ఫతల్, కరంసాద్, ఆనందమార్గము గా, కైరాజ్లా Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand. Kaira D.

మంచితరుణము.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! రేవ సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయింపునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురముగకు ప్రకటనముల బుకగోడనవారింకను ఆలస్యము చేయరాదు. మొటనే వ్రాయును. పకటనల శాఖాధ్యక్షుడు.

ఉచితము.

అన్నివిధములగు బలహీనములు నాలుగుభాషములలో స్పష్టముగ. వారమునకు రు. 3-0-0. రుసుంజూబుమందు మాదిరికి ఉచితముగా నివ్వబడును. లిల్లికా టీజ్ 74, కార్నెల్ వాల్లిస్ స్ట్రీట్, కలకత్తా. Lily Cottage, 74, Cornwallis Street, Calcutta.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీపట్టణము. సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామగ్ధ్యమును వృద్ధిచేయుట కనకూ నగు విద్యాపద్ధతు లుపయోగపడుచున్నవి. విద్యార్థి భరణ మందు వసతులుగలవు ప్రాచీన ఆర్యయోగ్య ఆద్యములు గమనింపబడుచున్నవి. ఈ క్రింది కలాశిల్పములందు బోధయు హస్తశిల్పమును గూడిన జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము లేన్న పని లడిగి. (1) చిత్రలేఖనము (ప్రేక్ష్యండు బా మెట్రి కల్) (2) గర్భ లేఖనము (మెంకటింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్రము, కమ్మరము, పోతపని, యంత్రచాల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, భవనలేఖనము) (5) బుక్ బిండింగు కమ్మరియల్ కరస్పాండెన్సు (6) మెటల్ గ్రాఫింగు లైట్ లెటింగు. వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు లెప్టి కల్ పేతులకు పోవుచును. జీతములు స్వల్ప ము. విద్యార్థి భరణమునందు వసతులకు కేవలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జూన్ నెల 20 తారీఖున తెరువబడెను. కోపల్లె మానుమంతరావు ఎం.ఎ., బి.ఎల్. ఆధ్యక్షుడు.

Wanted.

కావలెను

బ్రాహ్మణ కోమారు గోక్షేహయ్యర్ గ్రేడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల కొరకు ప్రధానోపాధ్యాయుడు (Head Master) మెట్రిక్యులేషన్ గ్రేడు నింగు ఫ్యాను అయినవారు కావలసియున్నది. జీతము నె 1-కి రూ 25 లకు తక్కువలేకుండా అగ్నతను బట్టి యివ్వబడును. అనుభవము గల వారికి ఆధిక్యతయివ్వబడును. జూలై 1 తేదీన పాఠశాల ప్రారంభింపబడును. జూలై 1-వ తేదీ లోగా దరఖాస్తులు చేరవలయును. గోక్షేహయ్యర్ గ్రేడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకమిటి బ్రాహ్మణ కోమారు. (Via Ponnr)

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున క్రొత్త చందా దార్లనుజేర్చి ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు. 1915 వ సం॥ జిల్లాలకు ఆఫీసు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగా 5% క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహు మానము లియబడును.

100 చందాదార్లకు చేర్చు గుంటూరు	50-0-0
50 " " " " " " " "	20-0-0
25 " " " " " " " "	8-0-0
10 " " " " " " " "	10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంటులీస్తులో చేరినవారికి మాత్ర మికమిషన్ నవ్వయించును.

సమర్థులగు వారికి నలయునేని, పిమ్మట అమ్మ తాండనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సీ గూడ నెనెగబడును. మే నేదరు.

కావలెను.

బెజవాడ కన్యకాపరమేశ్వరీ హిందూ హైస్కూలుకు హిందూమతమునుగురించి నాలుగవ పాఠమును చెప్పటకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు కావలయును. నెల 1-కి జీతము రు 20 లు. పలు విధములైన శాస్త్రీయ హిందూమతముల స్వరూపము చక్క గా గుర్తెరిగినవారుగను, నుపన్యసింపదగినవారుగను, సుందరత యును. ఇంగ్లీషు తెలిసి యుండుటవారింకను యు. దరఖాస్తులు కవుతా నూర్య పారాయణ రావు గారికి బెజవాడకు పంప వలయును.

కావలెను

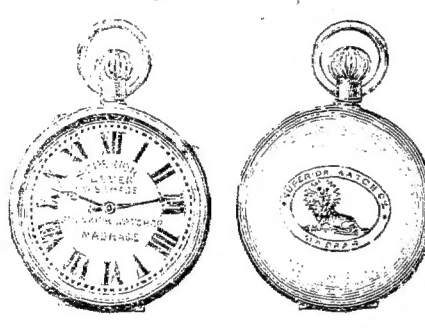
రాజమండ్రిలో స్థాపించబడిన శ్రీ చార్లెస్ పాస్టింగ్ అండు నర్సింగుహాల్ వారికి కలు ఆసిస్టెంట్ సర్జను మంత్రిసాని కావలెను ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రావిలింగ్ యనస్పెక్టరు నెలకు రూ 100-0-0 జీతము నొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు భత్యము రు 100-0-0 కూడ యివ్వబడును. కావలసినవారు నెక్లెట్ గారిచేర వ్రాసి, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

కావలెను.

ఏజెంట్లు కావలెను. నెలకు రు 25-0-0 జీతము. శ్రీమల గాని పురుషులు గాని, ఏభాషయైనను వ్రాసునపుడు తెలి సినను బాగును. ఎరియంట వారు ఉండియే పనుల జేయ వచ్చును. దరఖాస్తులతో ఆర్థికాధిశ్వ పంపిన జవాబుపంప బడును. మర్కంట్లెయిల్ ఇంటర్మిడియట్ 41 ఆనంధాం పాపయ్యగారి వద్ద, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

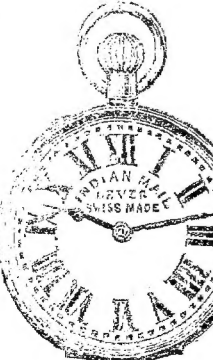

మంతు వెనుక

నే మిమిటకు రెండవదేరు స్విడ్జర్లాండునండి తక్కువ వెలలో వైగడియారమును రిప్లించి యింజనీయర్ తృప్తికరముగా కంపుచుండి యింది తెలిపింకదే. ఈ భూతయద్ధసయము నన, భాగ్యవ్రుధులకు వెలదీయక మనవటికన్న మేలి పగ నుడవలయునను తెలపుతో వై క్రమమున నుడుమాదిరి గడియారములను ఈమాడకతారి రిప్లించితిమి. దీనిచే మాకు కలుగజేయుట ఆధికముగ కలిగినను మీదపాడలను కొని యానం దింతురను న ద్వేషముతో నదేవలకే యిచ్చెదము. మనవటి గడి యారము రిఫరమాన్ మెంటు. ఇప్పుటిది గిల్టమాన్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానికి నంచిమానినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంవెరిపేరు ఎర్రనిసిరాతో దైవమీద నుండును. (రిఫరమాన్ గుంటుతో మాపేరు గడియారము వెలకమాత్రంలో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రామాణ్యము. మీ పరివానితన మహర్షులు చక్కదార్శముల కంపు లనుర్చియుండును. దస్తుప్రూఫ్ అను గ్లాసు గూముండిన. దీనిచే గడియారమున చుమ్మ మొదలైనవి చేరవు. వేయేల బిళ్లకలెప్పించిమాడుదు. ఈగడియారము నుండు వెల్లెమీద మాకంవెరిపేరు గడియారముపేరు గిల్ట ఆక్షరములతో నుండును. వెల్లెమాత్ర లోతట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాకోడై రిజిస్ట్రేషన్ అండి గాన నెవరికడనుండదు. మీదపాడలను గొడుగు లోయే కట్టువలె నుండితిమి. వెలస్వల్పమై ను ఫలప్రసాదముని యనుభవమున తెలి యును. దీనికి వెలకమాత్రమై మాప్రేమమాత్రమై చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంధి గడియారములకు తక్కువ వేలకలదు. కాన మాగడియారములను గొనువాడు ముఖ్యము జూచి తీసుకలెక. ఇది దృఢత్వమై సామానులచే జేయబడి, దస్తుప్రూఫ్ అను గ్లాసు గూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము అకక తృప్తికరముగ పుచ్చేయును. పరుకెత్తి యె, జూపడినను, గల్లపుస్సారిచేసినను కొన్ని గడియారములకులె ఆగదు. సయ్యెకాల మను మాపుచుండును. మే మారకకర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని రిజిస్ట్రేషన్ కర్తవ్యములు చెలియును. గడియారము వెల్లెమై ఇండియన్ మెయిల్ అను చేయుండును. వెల్లెమాత్ర లో గ్యారంటీపత్ర మలికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసు గూములగి) గొలుసుతో 3-0-0-0
ఈగడియారములకు మాకద్దరీరకును.
ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (చిక్కి గ్లాసు గూములగి) గొలుసుతో 2-8-0-0
ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (చిక్కి గ్లాసు గూములగి) గొలుసుతో 2-8-0-0

మూడురూపాయలు—సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాసు.

శ్రీమంతులు అన్న పాన సమాజము :— కన
చిన జాన్ వెల్లె ఈ సమాజమువారి మామూలు సంతర్పణ
లలో ౧౩౫౧౨మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను మరియు
మహారాజరాజశ్రీ వెన్నెలకంటి సీతారామయ్య పంతులు గారి
కట్ల ౨-౬-౧౫౧౩ కుమారుని యువకులమహోత్సవమునకు
కుమార్తె వివాహమహోత్సవమునకు ౩వ తరగతి ప్రత్యేకపుసం
తర్పణయు ఒకటి మహారాజరాజశ్రీ కేకరాజు రామచంద్ర
రావుపంతులు గారికట్ల ౨౧-౬-౧౫౧౩ నూతన గృహప్రవేశము
మహోత్సవమునకు ౩వతరగతి ప్రత్యేకపుసంతరణ ఒకటియు
వెదసి చెండింకి ౧౧౨మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను.
అవి కాదగ్గరకు గాను ప్రాంతమువారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ జూలై నెల 6-వ తేది

మంగళవారము

యుద్ధ సిద్ధి.

రుష్యావారి దురుహితములు. ఇంకను నోరుగుచున్నారని ఆస్త్రియా జర్మనీ సైన్యములు ఈ ప్రదేశమున ముందు పడినవి. మరి యీ ప్రదేశమున ముందు పడినవి యను స్థితి వారల నూ వారానలయించిన కష్టముల గాన గును ఈ యొడగు యొక్కయు నీ ముందు పడుట యొక్కయు తత్వమును మేను దివర కొక కష్టమును విశదీకరించితిమి. ఒక వేళ యుద్ధము దక్షిణ పోలండుగా తీవ్రతీజగినను జరుగనిచ్చునని నూచింతించిరి. నాటికి నేటికి సంభవములు ఎన్నియో కలిగినవి. వర్తమానము గుణము న నట్లుతే యన్నను రూపమున గొంతమానినవి మానూచించినవగదిని యుద్ధము సాగినది. ఉత్తరగల్సియాలో తూర్పు భాగమున పెక్కులగు వడిదములున్నవనియు ఆనైపున జర్మనీ ఆస్త్రియాలు చొచ్చుట సులభ సాధ్యము కావలయు ప్రాసించిరి. అచ్చటనింకను శత్రువులు నీర్దురువద్ద తగాదాలు పడుచునేయున్నారు. బహుశ్యముగా భూమి నాక్రమించుకొనగలిగినారు. ఇంకను కోహటిను అనుసానమునకు బహుశ్యముగానే యుగ్గురు. ఇప్పుడిప్పుడు రుష్యావారు మారినాపోలును కక్షల తాటుకకు నొదిగినారు. ఉత్తరగల్సియాలో పడమటి భాగమున శత్రువులు కొంత దూరము ప్రవేశించిపోయినారు. బగ్గనః తూర్పునైపున పడ్డము దగిలినది అచ్చట రుష్యావారు శత్రువుల నాపినట్లు తెలియుచున్నది. అచ్చటనుండి పడమట క్రాస్నిక్క వరకును శత్రు సైన్యములు వ్యాపించియున్నవి. క్రాస్నిక్కు ప్రాంతమున రుష్యావారు శత్రువుల యాటలను సాగనియ్యలేదట. అక్కడినుండి నుత్తర శాన్సిచుముగా రేడము ప్రాంతములను పోరాటపే యగుచున్నది. ఉత్తర పోలండుగాను శాన్సిచు ప్రాంతములను జర్మనీ స్థాపకముగా తేసిన ప్రయత్నములు భగ్గుములునున్నవి. ఈ ధనుగా తూర్పురంగము నందలి యుద్ధము నంతయు పడదీసి వివరించి యాలోచించినచో జర్మనీ ఆస్త్రియా లకు కలిగిన మహా విజయమేమియు లేదనట సప్తమగు చున్నది. రుష్యావారా పూర్తిగా గల్సియాను వదలలేదు దక్షిణ పోలండుగానికి దూకుటయూ సులభ సాధ్యముగా గన్పించలేదు. సప్తమా తమకు తప్పదు. రుష్యావారికి కలుగిన కైజరుగానికి మరల వృద్ధయవేదన పట్టి యుండునంటకు సదియము కానరాదు. పెట్టుకొట్టిన రుష్యావారిని పారదోలుట పొసగలేదు. అంబర్గ పట్టణమున నది తమవట్టలను యగుట చేతను రుష్యావారు పిక్కిలి సమర్థతతో పనిచేసినవారని యొక్క కొని తీరవలసి పచ్చిగా దురదంబుగానును భ్రమింపజేయుటకు మార్గమేర్పడలేదు. ఆస్త్రియా జర్మనీలలో నైవ సి విషయమున నుత్తాహము జరింపలేదు పోనిండు అంబర్గ వలన కీర్తి ప్రజ్వలించుకున్నను త్వరత్వరగా లగ్నము, వార్సాలు పట్టణము ఆల్లెగను కీర్తిలుగు నేమో యువన నదియును పొసగలేదు. ఇకను దక్షిణ పోలండుగానికి ప్రవేశించి ప్రవేశింపకమును పే యొప్పుదల ప్రారంభమయినది. తూర్పు గల్సియాలో రుష్యా సైన్యముల నుండనిచ్చి దక్షిణ

గల్సియాలోనికి కండ్లమునికొని దూకుటకు రుష్యా సైన్యములను పాపము కలుగుటగానికి జయమరచేటికి చచ్చిట్లు దోచుచున్నను కష్టములే సంభవించి యపజయములే తలస్థించుట ఫలముగుచున్నది. ఇప్పుడు తలస్థిమైయున్న వార్సాల మీద నున్న వరుట నిక్కువము. కాని వార్సాపై నిదివరకు పెట్టిన యనేక దృష్టలవలె నిపుటి దృష్టియు త్వరగానే చెరువవటకు సిద్ధమగుచున్నది. నేటి తంజ్రీ వార్తలలో నొకచోట జర్మను సైన్యములు పశ్చిమరంగమునకు దిరుగుట నూచితమైనది. ఇక విద్యమని యిప్పుడే చెప్పుటకు దుగాని యీ వార్తలలో నిజములేదని మాత్రము అనజాలము. కెయిజరుగారి పద్ధతియే యది. అందులో రుష్యాపైకి యొక్క నాటి నడకన విజృంభించుట యసాధ్యమని తెలిసిన పిదప పశ్చిమరంగమునందలి మిత్ర వంశలికి కాలవ్యవధి ఇచ్చివట్టెల్ల కష్టతరమేగదాయని కెయిజరుగారికి మాడ తెలియకుండునా? ఎట్లుచేసినను కెయిజరుగారికి విషమస్థితి తప్పదు. పశ్చిమరంగమునకు దిగిన మరల దూర్పురంగము దుర్భరమగునుగాదా ఆస్త్రియాకు ఇట్టి లోటి పోరాటము డిట్టమగుచున్నది. ఆస్త్రియావారు దినముచు డిట్టి వానికి నెక రొడ్డుటకు క్రమక్రమాభివృద్ధిగ బలముల నుపయోగించవలసి యున్నారని సాధ్యమగు నెడల కాస్తియా ప్రాంతముల డిట్టి లోనికి చొరవలెననికూడ ఆస్త్రియావారు ఉద్దేశించుచున్నారు. జర్మనీ బలములను సురక్షింప నాస్త్రియాకు మరల డిట్టములు రాకయున్నే. మరల మరల మరంగమునకు బయపు కలుగకయున్నే. మన మిత్రమండలిచారి ప్రయత్నములను జూతము. పశ్చిమరంగమున వీరు ఎప్పటివలె కొద్ది కొద్దిగా జర్మను సైన్యముల నెక్కుచును హతము చేయుచున్నారు. అంగ్ల భూమియందు లాయుకు జాజ్జిగారు నందుగుండు సామగ్రిల నొనర్చు వేరొక సైన్యమును సిద్ధముచేసినారు. మొదటివారములో పల కలువయెనిమిదివేల వనివారు జర్మనుల మీది మారణమ త్రమున్న జపించుచు దేశ సేనకై ముందుగుండుల నొనర్చు గంకణము కట్టినారు. నేటికి అంగ్ల భూమి నుత్తరమునుండి దక్షిణమువరకును తూర్పునుండి పడమరవరకును గల కర్మాగారములెల్ల యు ముందుగుండులను రాత్రింబవళ్లు సిద్ధముచేయుచున్నవన సతితి యొక్క గాదు. ఇంతియే ప్రయత్నముగాదు. మరియొక్క విషయమును కూడ రాంగ్ల రాజ్య నిర్వాహకులు మను ప్రార్థనముగా నంగీకరించినారు. ఈ యుద్ధము పట్టియున్న భటుల యుద్ధముగాదు. మందుగుండుల అంతముఖ్యతయములైనను పట్టి మందుగుండుల యుద్ధముచుగాదు. జర్మనీ ఈ ముందుగుండులలోనే దినదిన మొక శత మార్పు చున్నది. నాటికి నేటికి జర్మనీ ప్రకృతి శాస్త్ర పరిజ్ఞానమును దాను పట్టినవనికి సంపూర్ణముగా నుపయోగించుకొనుచున్నది. మిత్రమండలి జర్మనీని బాగుగా గెలువ వలయు నని జర్మనీలో సమానముగా జర్మనీకింకె నెక్కువగా సీక్రెత్తి శాస్త్ర విజ్ఞానము నుకూః మారణ పాయనిధారణముగా ప్రవేశ పెట్టవలసియుండును. జర్మనీ చేసినయవకృతికి ప్రకృతి మన మిత్రమండలివారు చేసికొనుట కొంతవరకు నిజమే యైనను అన్ని పరిశ్రమలయందువలెనే యుద్ధోపకరణ నిర్మాణ పరిశ్రమ యందును నాంగ్లులు శాస్త్ర పరిశోధనను తగిన తీరుచేయలేదు. ఇప్పుడు చేయక తప్పదు కావుననే తగిన ప్రయత్నముల నారంభించినారు నావికా శాస్త్రము చేరినట్లుగా పరిశోధక సంఘ మేర్పడినది. క్షిప్ర ప్రభువు ఇదివర కాశాఖ యందు ప్రథమ స్థానము నాక్రమించి చచ్చిల్లుగానికి గలిగిన యధిపత్యాయధేదమునకయి వెడలిపోయి

నవాడిప్పుడీ సమయమునకు నధ్యక్షుడుగా నున్నాడు. ఈ కుటీవాగు కొత్త కొత్త పరిశోధనలకు నిర్మాణములను పరిశీలించుటకు ఈ పరిశీలన నావికా శాఖలో శేర్షబడియుండుట మిక్కిలి సమంజసము. అంగ్ల నావికా బలము అనన్య సాయాన్య ము యున్నది ఏ బలము చేతనైనను కాకున్నను నిత్రమంజరీ విజయ మా బలముచే గుననుట సీక్ష్మయము. కావున నాశాఖయే విజయ సాధకముల పరిశోధనమునకును నిర్మాణమునకును నిర్ణయమునకును వలంతికాగలదు. అచిర కాలముననే జర్మను ప్రకృతి శాస్త్ర బలగర్వము కూడ నడుగును గాక యని నమ్ముచున్నాము. మొత్తముమీద ప్రస్తుతము మిత్రమండలివారు పైబట్టకు పూర్ణ సాధింపులగుచున్నారనియు జర్మనీ ఆస్త్రియావారు చేత గానిచోట తమతమ నెలపులను సంగ్రహించుకొన జూచుచు పీల్చుచోట లోకమును భ్రమింప జేయుట కొక కొన్ని సాహసోపక్రమములకు, నెనుటివా రా సాహసములకు జక్కరని తెలిసియు, పూనుకొనుచున్నారనియు వర్ణించుట ముగ్ధుని వర్ణించుట యగును.

బొంబయి రాజధానిలోనున్న "ఎరవాడ సరస్వరణ పాతశాల" యొక్క సాంవత్సరిక కార్యనివేదనమును జనువుట కెంతయు నుత్సాహముగుచున్నది ఈ పాతశాలలో నేరముల నొనరించిన బాలురకు కొంతవడి విద్యాబుధుల గఱపి, వారిదుర్బుధి బీజంబుల యాపుమాపుటకు క్రమకాలంబున వారలు నేర్పినవ్యసల వలంబించి వారు సజ్జన సమ్మతముగ జీవింపగలుగు విధానమును గఱపుటకును దగు నేర్పాటుల చేయబడుచున్నవి. ఇటీవల మహా నీయులు కొందరు మానవరూపానికి శాస్త్రంబున నానక కావ్యంబు వెలుంగున బరిశ్రమ చేసి, మానవరూపము సహజముగ నపరాధభూయిష్టము కానేరదనియు, సాయాన్యతి గతుల యొత్తిడించు మానవులు కానివనులకు కడుగునా రగుమందురను సారాంశముల దేల్చియున్నారు. సరి శాస్త్ర ప్రకారము, కారాగృహ ప్రవేశాది శిక్షలవలన దేశముగాని నేరములంత మొద నేరవని తెలుచున్నది. చెట్టుచు కొట్టబడిన దానివేరును పెల్లగించినగాని యది నిర్మూలంబు కానేరదనునట్లు, నేరంబులనణచుటకు నేరంబుల కొడంబరుచు ప్రకృతుల మార్పువలసియున్నది. ఒక మారు నేరముల గావించినవారి మనసులనైనను సద్వివక్ష, శత్రుహవాసము, సదా దృఢములు మన్ను గును తేజ కాణంబులతో రంజింపజేసి వారిని పూర్వ దురభ్యాసంబులనుండి మరల్చు వచ్చును. ఈ సంగతి యెరవాడ పాతశాలయొక్క కార్యక్రమమును బరిశీలించినచో బాగుగ బోధపడుచున్నది. పడవిన మూడు సంవత్సరములలో 146 మంది నేర్థులకు బానిససీపాతశాల కంపిరి. వీరచట విద్యాబుధుల గఱచి యిపుడు సేవ్యా పృథ్వి జీవింపుచున్నారు. వీరిలో 46 మంది, వారు పాతశాలలో నేర్చిన కృషులవలనను, 43 మంది యంత్రశాల లందును ముద్రణాస్థానము లందును వ్యవసాయమునందును బనిచేయుచున్నారు. అనగా నూరింటి రిరి మంది బాలురయొక్క యపరాధా కురములను బాల్యముననే నిర్మూలించజేసి వారలకు సీపాతశాల సంఘార్థతి నొసంగింది.

హిందూ దేశీయులగు గొప్ప వారి బిడ్డలకొక పాఠశాల,
కలకత్తా వారికి:—హిందూ దేశీయులగు గొప్ప వారి
బిడ్డలకొరకై దొరతనమువారు నియోగించిన పాఠశాల కలకత్తా
నగరములో హేష్టింగ్సునుండియును నికోజుననే ప్రారంభింప
బడును. ప్రస్తుతము 14 గురు ఆచార్యులుగనే నిరవహించుచు
కొను విద్యార్థులును, వివాహము చేయుచు లేని విద్యార్థి
యొకమను మొత్తము ౧౫ గురు విద్యార్థులు కలరు.
కొద్దిరోజులలో మరికొంతమంది రాగలరు. యుద్ధము సమయ
ముటచే, నిదివరకుకొనకట్లు ఇంగ్లండునుండి ఇరువురు ఉపా
ధ్యక్షులును రప్పించుటకు నిజలేకపోయింది డబ్లిము. యెఫ్.
వెల్చర్లు. బి. ఏ. ప్రధానోపాధ్యక్షులును, 4 హైందవ గుహ
యోపాధ్యక్షులు, 1 కొట్టు పెత్తనవారు 1 సురక్షకురాలు
మీరు పాఠశాలాధ్యక్షియును ఈ పాఠశాల సాఫల్య ప్రసంత
మట్టున కాంగ్ల దేశ పాఠశాలలవలెనే నడిపింతురు. కాని హిందూ
దేశీయునకు సరిబఁధించిన విషయముల కెక్కుడు తగ్గి
నగుదురు. ప్రతివిద్యార్థియు దేశీయభాషను చదివకలెడిది

కలకత్తా జూలై 6:— బాంధాబాగ్‌లో మూలినపుడ
గోడక్రిందనే తమనాత కలకత్తా లీ యుబడి మహమ్మద్ ఇస్లా
యలీ నమనాతకు ముగ్ధులాలా చనిపోయెను. ఇతనితో
మొత్తము 7 గురు పనిపోయిరి

సాక్షాత్తును జూరై రి:-జ్యోతుసామ్రాజ్యమునకు ఈ జ్యోతిగన
మరు దెర్దిగనుండినవిక తలపడగలిగియుండునట్లు తెలియజేయు
నున్నారు:-కడవిగవారయిన జ్యోతిగన సైంక్రోపిక్ మొక్కల
జరిగినా, ఈ మొక్కన కందర్భమున ఆధికారులీమృతవశము, సుం
లీమృతముతో కేటకజేయుచుండగా కెనుజరు ప్రకృతి ఉద్భవ
శివమయ శీతకాలములో యుద్ధము చేతు నక ప్రతీతియు,
అత్తరీబరులో యుద్ధము ముగియుననియు నెలవిచ్చెను. విరుమ
శీతకాలములో యుద్ధము జరిగినందుననే ఈమేనుమావ యుద్ధ
ము చేతగాలని వచ్చునని భయపడుచుండిన ప్రజలకు
వీరిమాటల వలన మంచి ఉత్సాహము కలిగినది శీతకాలమున
యుద్ధమునకు కావలసిన వారిన్నిటిని జ్యోతి శివ్రము చేర్చి
కొనుచునే యున్నది. శీతకాలములో మావ యుద్ధము నేను
వలసిన యుగమునకు వచ్చునని జ్యోతి ప్రజలు భయపడి యెడల
మృతమ దీలివారికి చాల యగురూపము నొందవలెను. ఆ మ
నన అత్తరీబరు ముందుగా జ్యోతి భగిని ప్రవర్తనములు,
చేయవలెనవచ్చును. జ్యోతి పాతికలకాని నిలదొను ద్దేశవి
కొనను సామ్రాజ్య తిరిగి మొ సోకాటమున నిశ్చింతవాలగును.
అప్పుడు బ్రోటముల బ్రోతుత్తము జ్యోతిల విభక్తులగు
యెక్కువజేయుచు కాపు జ్యోతికల పూర్వము బ్రోతుమను
రహస్యములందు మదిలి తీసికొని పోవలెను. ఈ సంగతి
కెరిగి ముగియించితిమన నకు తగిలుగు జ్యోతిల నిశ్చి
రి చి యెవల జ్యోతికి సాక్ష్యమగు అఖిలజ్యోతులను గూడ
భంగిమగును దీ కలన నిమిత్తమేనొ లాభి నునుబట్ట
వీలగును

కలగూరగంప

(కాకినాడ బుట్ట)

ప్రతికాధిపతిగారు, మిరనేక చోట్లనుండి కలగూర గంపలను తెచ్చించి ఆంధ్రదేశములందుకి మహాకాకవాన చేస్తూ వారు. ఇది మహాగొప్పవాడం ఏమంటే "కాకాదానం మహాదానం" అన్నాడు కాత్రుకారుడు మానామయ్య తల్లి మహాకాకవానమని తోటకూరమడిచేసి తోటకూర కట్టు, దబ్బు ప్రతివాటికీచ్చేదని మానామయ్యచెప్పేది. దాకంటే మియ చేసి కాకదానం జన్మకూ చెవికూడా యింపుగా వుందంటే. మిరనేకలో కూర్చున్న పంది పెడుతున్నాడు. మిరనేకలో ఉడతాధిపతిగా నేను మిరనేక గంప సమస్యను కుంటూరు దిర్విబుట్ట దాఖలాచేయక ప్రతికాకాట్టి ఆంధ్రులందరికీ పెట్టించండి ఇది గోదావరిగంప పూర్వం మాగోదావరి జిల్లాలో, చేదరాసికూర, తెలపండి కూర, పొన్నగంటి కూర, ఎలకడికూర, ఉన్నికూర, బజనుకూర, కొగ్గలికూర, నెల్లికూర, గోగూర మొదలైన కూరలే వండుతునేవారు. ఇప్పుడు నాగరికతచేతను, పట్నాలలో దొరక్కను వాటిని మానేశారు బాబు! అయినప్పటికీ ఇప్పుడుని తోగిపిపాళ్లకు ఇప్పుడున్నా అక్కడక్కడ గ్రామాలలో నేటిపుడైత్యులు పెట్టిస్తూన్నారు. ఎవరికై వా పాపంకొం వస్తే వధ్యంకోసం ఈగంపలో కూర పంపించండి

* * * నేను రాశిని పూటిపాకల్ని తిరించి పూర్వం మునిసాల్లీ లోకి వెడితేను అదేమిటా వెడితేను పూటిపన్ను చుక్కనే వాళ్లంగాని ఇప్పుట్లో ఉత్తరచోట్లలో పన్ను చుక్కోడం లేదు. ఇప్పుడు పెద్దాపురం మునిసాల్లీచే గారు. ఏలేళ్ళరంలా పూటి కొట్టినోట్లోపూటి. దాద్రా రామలో పూటి అశ్వలాపురంకోట్ల మొదలూ, రాజోలుకోట్లమొదల పూటి. అయ్యా మాపకెలా వుండునోన్నాడు ఎవరైతా ఏలేళ్ళరం బయల్దేరితే కాకినాడ వచ్చేసరికి బండెక్కితే ఏడున్నా 0-12-0 పూటి పన్ను చుక్కో వాలినుమండి. 4 నెలల కాల క్రితం పెద్దాపురాన్నుంచి కోట్ల పన్ను తీరాని కాక రాకపోకలకు నా 2-8-0 బండి అద్దె పుస్తానోమయ బాబు ఇప్పుడో పెద్దాపురం, విక్రమోలు, దాద్రా రామ పూటిమూలంగా పెట్టెట్టుకు రు 0-12-0 వచ్చేట్టుకు నా 0-12-0 మొత్తం పూటిలకే రు 1-8-0 పోసి టప్పటికి నూరు గుయ్యచని యాత్రచేసే దేవు డెరుగు ననిపిస్తోంది. ఈ వురయం ఒక డిప్రీబుట్లొద్ద పూటిపద్ద పూటి పన్ను తీరేపు ప్రాద్దుటివాకా ఎన్న అబ్బోద్ద పూటిలో తిరిగి వాపన్ను వ్వ నక్కణ్ణేదని మొన్నకరంతుే విన్నాను. ఆయా లెసరికే తెలుస్తుంది. బల్లమిక కట్టడమా కల్ల కాదా, ఈరూలు మాటవైగా అనువాళి కాని మా దాద్రా రామపూటి దగ్గరంతుే బండివానిపని వైసలా, యేయందోల పూటిలోకి వెళ్లే బల్లవాళ్లు పెద్దపులి బ్రాహ్మణాకి వెళ్లే లోకం తలుస్తారండిఎందుచేతనో కాని.

* * * ఏమిడో మరిచిపోయాను మొన్న మధ్య దాద్రా రామ చంద్రపురంవచ్చే పూటిదగ్గరికా చిత్రంజరిగింది. ఓ బ్రాహ్మణుడు బండిమీద కుటుంబంతో వస్తూన్నాడు పూటిదగ్గర బందాపి, మామాయిచ్చి, పూటిపాకలా తీసుకుని, తక్కిన మూడు పాకలాలు యిచ్చున్నాడు. పూటిలమాస్తా లెల్లరలేదన్నాడు. మరెలాగి బ్రాహ్మణంతుే సోదాబుడ్ల మీసాదిగ్గర మావ్వు తోడున్నాడు. వాడిగిరికి వెళ్లే సోదాబుడ్ల కొనకపోతే డబ్బు తియ్యకంటాడు దుకాణదారు. ఊల్లికల్ల డబ్బులు తెస్తానంటి గుమాస్తా గారు అంటే, పూట్. ఆలస్యం చెయ్యా పికాడు బండినక్కణ్ణించి బంటాలోకి లాగేస్తామంటారు గుమాస్తా గారు. ఒక బండి వుంటే రెండోబండి నిలవడానికి మీసలేని గండ్రా త్రిస్తూంటా ఇలా గాదాదు గారు పూటి పెట్టించారు.

* * * మాకారా అబ్రాహ్మడిగతి. సోదానై వా తాగాలి, సోదానాడిక మార్కెట్లో వా యివ్వాలి అఖిరి కా బ్రాహ్మణుడు నేను సోదానాకను చుట్టుమార్కం ఇచ్చుకుంటూ లెల్లరవ్య మంటే, అర్థజామార్కానికి తక్కువలేనన్నాడు. చిల్లర దొరకిని పూర్వమోజుల్లో ఆపూటిదగ్గర మార్కం ఆజా మిదా ఆపుతుండవలసింటాను. అయ్యా ఈసూతి మాస్తే చిల్లర తెచ్చుకొని వాళ్లకు దాద్రా రామపూటికి రు. ౨-౦-౦ కాక సోదా అన్నా బాస్తేచాట్టి కాబోలు అర్థజామోదా అట్టికొదా అంటారేమో, అయితే కావచ్చును కాని పూటి పాకలోనే సోదాదాకానిం వుండడంలేదే పూటితో అది బాయింటులా కరకుతుంది.

ఇంకో సంగతందో, సంఘ సంస్కారం కావాలని మూల్కూ గిల్లూ పెట్టాలి చతువురావాలంటారు కాని అలా చిన్నే దాద్రా రామ పూటిలో యేర్పాటువంటిది అక్కడక్కడ వుంటే కొంత చాదస్తం వడల్తుందంటే. కాఫీ సోదా అమ్మ సాహేబులకు, కిరస్తానీలకు, పూటిపాకలో చోటిచ్చి పూటిలో చిల్లర లేదంటూ, బండి నిలవకూడదని తొందరపెడితే పూటి లోకి వచ్చే బల్లవాళ్లు బల్లలో వుండేవాళ్లు ఈ కాఫీ సోదాను తాగి తిరిగి. ఆ వారం తరులడతుంది దుకాణానకు డబ్బులు కలుగి కానలనినంత సంస్కారం, అప్పుడు రెయిలువైవ్.క లో మిరాయి దుకాణంలాగు ఈ కాఫీ సోదా దుకాణాని కూడా బోర్డువారు క్రమేణ జలాంపాడి డబ్బుతీయవచ్చును.

* * * మాకారా "జ్లో" "ఏకక్రియా ద్వ్యర్థికిరీ" అన్న కాత్రు కారుడు వెలివాదా దాద్రా రామ పూటి మూలంగా బలా త్కార సంస్కారం కుద్ద ప్రోత్సహలకూడా త్వరగా పట్టుపడుతు దవకుంటాను. ఏమంటే అర్థజా మార్కం ఇచ్చు కొడడంకంటే ఏ కిల్లలకో ముందు సోదానిచ్చి క్రమంగా పెద్దాల్లే సోదా తాగడం ఆరంభిస్తారంటే. దీనికో స్వస్థ సం పూర్ణం అని కుద్ద ప్రోత్సహపు గోవానీ తిరంకూడా సుకరం లోకి దిగుతుంది.

* * * ఇప్పటికే నాబుట్ట పెద్దదయిందండో ఇంతకంటే పెద్ద బుట్ట టపావా రియ్యగ.

విదేశ మొన్ను వార్తలు (ఇండియా పత్రిక)

బక్కింగ్ హామ మందిరమున జూన్ 7 వతేది సోమవార ముదయము నుండి మా కార్యదర్శిగారు అస్థిమ చేంబర్లనుగా రికి శ్రీచక్రవర్తిగారు దర్శనమిచ్చినారు.

జూన్ 4 తేది కుక్రవారము మధ్యాహ్నమున శ్రీచక్రవర్తిగారు శ్రీవారికి హిందూదేశ... కార్యమున నొసంగిన పాటకు తంబులైత్యుల దక్షు బాతు కిని సంతసించిరి. జూన్ 21 బండ్లను కత్తిరువారు సంస్థానములచే నీయబడి నపుడు, నవనరధాధితులగు జామహేయగారిచే శ్రీచక్రవర్తి గారికి దర్శనపడినది. మధ్యదేశ సంస్థానములగు ఆచారాజపుర ము, బారానో, ధాడు, ఝాబువాల తిత్తుక నయదబండ్లను బారానోరాణిగారు దర్శించిరి. జిండుమహారాజాగారు మూడు బండ్లను దర్శించిరి.

లండనులోని ఇండియా కార్యస్థానపు (ఇండియా ఆఫీసు) ఖర్చులపై యు రండియా పెట్టుకొనవలయునని యందగట్ల డెలి యను. 1914-1915 సం॥ కు 213164 సావరితు లీ కార్యస్థాన మనకు ఖర్చుపడిట్లు తెలియుచున్నది. అనగా క్రితము సం॥ కు కంటే 7127 సావరితు లధికముగా గనపడుచున్నది. ఇది ముఖ్యముగా తంలివాల్లలకు నువయోగపడినది.

కామన్వెల్థులో హిందూదేశ ప్రశంస.

జె. డి. టేనుగారి ప్రశ్న:— ఇండియను స్పీషీ బాంకు దివాలా సందర్భమున నందు ద్రోక్త గానందిన మోర్సి పాల కలు కామారు సాహేబు గారివై దావా చేయుచున్నారా? క్రిటిషు ఇండియను కోర్టులలో సంస్థానాధి కతులవై దావాలు తీసికొని రానగనా? ఇది విలయియేదల, నీ సందర్భమున సంస్థానాధిపతుల కేసంకతుల నొసగవలచినారు?

చేంబర్లకు గారి జవాబు:— కామారు సాహేబుగారు ఇప్పుడు దివాలా తీసిక స్పీషీ బాంకులో ద్రోక్త గా నుండిరి. సంస్థానాధిపతులవై నేయే సందర్భముల నిండియా దొర తనము వారి నెలపు మిద దావా తీసికొని రానగనో యే సందర్భముల స్థానిక దొరతనమువారి యనువతి మిద దావా తీసికొని రానగనో యా సందర్భములు ఇండియను సివిల్ కో డులో వివరింపబడియున్నవి. ఈ చట్టము ప్రకారము బొంబ య దొరతనమువారు శ్రీకామారు సాహేబు గారివై దావా చేయుటకు ననుమతి నొసంగిరి. కాని దీనివైస సాహేబు గారు ఇండియా దొరతనము వారికి అప్పీలు చేసెను ఆ యప్పీలు నింకను నాలోచించు చున్నారు.

ఫెలుగారి ప్రశ్న:— జర్మను పౌరసత్వము వదులుకొని నను, నదులకొనకపోయినను నికగుపారుగులతో హైందవు లతో వ్యాపార వ్యవహారములు జెయకొని ఇండియాలో నానాపట్టణములందు సావులను, స్తోన్లనులకు దెరుకొనిన జర్మనులవిషయమై ఏమి కేసీవారు? వీరి సరుకులకొని స్తోన్లనుమాసివేసీవారు?

చేంబర్లకు గారి ప్రశ్న:— ఇండియా దొరతనమువారు ప్రచురపరిచిన శక్తిపత్రపు విదేశీయ వర్తక ప్యాపార విష యపు మాకుముయొక్క అధికారముల ప్రకారము, జర్మను

లచే బరిపాలింప బడునట్లు దొరతనము వారికి డెలిసిన ప్రతి సావు వారు ను తమ వ్యాపార మును చాలించు కొనుటకై నను నొక కై నెంసుకు ముచ్చుకొన కల యునయియు లేక పోయిన నాసావు లన్నియు మూయబడు ననియు నా బ్యాపింప బడినారు ప్రతిసావును దాగితి గతులం బట్టి యాలోచింప బడినది. యాదారంభమున గాని తదనంతల ము గాని జర్మనుల జోక్యమున్న ప్రతిసావును నిట్లు కేరీతిం చడమైనది. మూయబడిన సావుల మానేజర్లకు మున్నందు లేకు సరకుల నమ్మకొనుటకు లై సెంసు లీకుబడెను. హైం దవ పౌరసత్వమును స్వీకరించిన జర్మనుల విషయము యీ సందర్భమున ప్రయత్నములను జేయలేదు.

హిందూదేశ సేవకేమందిరమున నొకధర్మవైద్యశాల బొంబాయి జూలై 6— బొంబాయి రుణ విమోచక సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద గిరిగామలోనున్న హిం దూదేశ సేవక సంఘమువారి మేడక్రింది కుంతర్థున నొక ధర్మ వైద్యశాల యేర్పరబడినది. ఈ వైద్యశాల ప్రారంభోత్సవ సమయమున రుణ విమోచక సంఘ కు భ్యులం దరు ను తత్సాలిత నవాకారసంఘ కభ్యులందకు యీ సంఘమునం దధికరుగు సానుభూతిని క్రియాపూర్వకముగ చూపిన దాక్తురు అందరుకు పరిశ్రామిక, భీమాకంపె, పూర్వాదేశిక భీమాకంపె కార్యదర్శులును కార్యనిర్వాహకులుగూడ కచ్చియుండిరి మానీయులగు లాలూభాయికావ్యుల్ దానుగారు ప్రారంభో త్వరము గావించి వైద్య నవాకు విధానోత్పత్తి అభి వృద్ధి లను గూర్చి సంగ్రహమునక వివరించిరి. ఈ వైద్యశాలలో యెల్లవారికిని, ద్రోవధము లుచితముగ నియ్యబడును. రాజారామ్ తుకారామ్ తాత్యాగారు దీనికి నెలకొనింం రూపాయలిచ్చు ఓకు కంగీకరించిరి. భీమా కంపెనీల వారికి కచ్చు కవిషన్ వారు యీ నిధి కిచ్చుటకు ఏర్పరచిరి సభ్యులకును వారి కుటుంబములకును ఉచితముగా వైద్యము చేయబడును. కొందరికి బట్టలును తిండియుగూడ ఉచితము గా నీయబడును. ఈ వైద్యశాలలో హోమాపతి, అలిపతి ఆయుర్వేదసాంప్రదాయముల ప్రకారము వైద్యము చేయబడును

Trial of the Pragpur and Khalilpur Cases.

KRISHNAGAR, July 5. The trial of the Pragpur and Khalilpur dacoity cases commenced to-day before the Special Commissioners. In this case there are five accused, viz., Jhansi Bhusan Roy, Khitish Sanyal, Ashutosh Lahiri, Narendra Chakrabarty and Gopendra Ray. Mr. Langford James, with Babu Nirode Chander Chatterjee, vakils appeared on behalf of the prosecution. Mr. S. K. Sen with others, appeared for the defence. After the Commissioners had taken their seats Mr. S. K. Sen said that he was appearing with Mr. J N Roy, but, as Mr. Roy had not come, he would represent his clients. Mr Sen then said that he wished to know whether the procedure would be that of a warrant case. The President of the Tribunal said that the procedure would be that of a warrant case. Mr. Sen wished to know when he would have to cross-examine the witnesses. After referring to the rules, the President of the Tribunal said that the witnesses might be cross-examined after the examination of each. Mr. James, in opening the case said that there were two main incidents viz the dacoity at Pragpur and another dacoity at Khalilpur. The Prosecution maintained that these two were connected with each other. Mr James, in dealing with the Pragpur incident, first said that on the 28th of April two boats were hired, and in them 13 men went to wards Ramkrishnapore. When starting, they said that they were going to Sikharpur to play football. Mr. James described the journey. In the course of which the party stopped at various places. On the evening of the 30th, all except one left the boat. They were seen at various points on the road to Pragpur. One curious fact was that the telegraph wire was cut, and two instruments by which the wires could be cut were found at the place of dacoity. A dacoity was committed on the night of the 30th in the shop of Harinath Shaw in the course of which there was firing. The party then went to back to the boat. After visiting several places they came to Pabna Bajitpur Ghat. They however did not go to the ferry steamer ghat, but stopped at the boat. Shortly afterwards they moved to the steamer ghat, and the two remaining men took out a trunk and they with another took the trunk to a gharry, and then drove to Gopendra's house. In the second incident on the 2nd May three men left Gopendra's house, two of whom had gone there the night before. Later a boat was hired for 12 persons to go to Gopando. After reaching Khalilpur the party got out of the boat to cook food in a cork shed. They, however, roused the suspicion of Abdul Wahib, a policeman, who went to call the Daroga. The police party came here. Suspicion was aroused and the police fired a shot, in reply to which a volley was fired from the boat, and one of the dacoits was killed. His body was taken on the boat, and the party moved to the other side of the river. Mr James then described the movements of the dacoits and the arrest of the accused Ashutosh Khitish and Gopendra were known to each other. In concluding his opening Mr. James urged that there was a Conspiracy among the men to commit dacoity. There was a discussion whether there would be a joint trial or a separate trial. The Tribunal decided that there should be a joint trial. The first witness for the prosecution Nabin Mandal said that in Baisakh last two Babus came to Saraghat and hired two boats, one his and the other Haris'. The witness described the places the party visited. Witness was then cross-examined by Mr. Sen, and the cross-examination was not finished when the court rose for the day.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

A Submarine Shells a British Cargo Steamer.

LONDON, July 5.
The five thousand tons British cargo steamer "Anglo Californian" has arrived at Queenstown after having been shelled by a submarine. Twelve including the Captain were killed and eight wounded.

Secretary of State's Message.

The Munitions Bill.

Lord Curzon's Speech.

SIMLA, July 5.
The Secretary of States' telegram to the Viceroy dated 3rd July says—Lord Curzon, speaking in the House of Lords on the Munitions Bill, said that we were nowhere near the end of the war. Many thought that not even the middle stage had been reached. Efforts and sacrifices greater than any yet made would be required, but recent events and speeches showed that the country was thoroughly aware of the character of the struggle and all co-operation indicated that certainly before the end of the year, the advantage both in men and material would be transferred to our side, and the time would come when we could not only satisfy our own need in respect of munitions, but provide for the needs of our allies. Forty thousand men were being trained in this country.

A Paris Communique.

LONDON, July 5.
PARIS.—The Germans are suffering terribly in the battle of Arras. Last night they launched two attacks after violent artillery preparations. The first infantry attack was stifled at birth and the other against our positions before Souchez was defeated completely. The Germans left their trenches several times armed with grenades and petards but were forced to fall back leaving many corpses. The enemy's attack on the Labyrinth was immediately stopped by our fire. The Germans assumed the offensive yesterday afternoon and evening in the region of Pont-a-Mousson from Bayenheye to Merselle on a front of five kilometres. The enemy got a footing after an extremely violent bombardment in their old line previously captured by us along a kilometre in the west part of Bois La-Prete. Yet despite the terrific nature of the attack they were unable to get beyond these lines. The German attack on the Height Ricourt was defeated with very heavy losses.

Secretary of State's Cable.

Fighting on Western Front.

SIMLA, July 5.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated 3rd July.—The French report great German activity at many points in Argonne. A fierce battle is being fought, developing into hand-to-hand struggles and continuing with great violence throughout the night, and the Germans claim to have captured the trenches on a front of two miles.

Near Souchez also there was violent and continuous bombardment, followed by an attack, which was repulsed.

In Alsace, after a most intense artillery preparation the Germans attacked the positions on Hilgenfirst.

The Enemy Casualties.

LAHORE, July 5.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables: The "Daily Telegraph's" Paris correspondent gives the following list of the enemy casualties up to the 25th April from "a very sure source"—

The Germans	Killed 1,636,000
	Wounded 1,880,000
	Prisoners 490,000
The Austrians	Killed 870,000
	Wounded 885,000
	Prisoners 810,000
The Turks	Killed 110,000
	Wounded 140,000
	Prisoners 95,000

ITALY.

A Rome Statement.

Heavy Artillery Fire

LONDON, July 5.
ROME.—The feature of the operations on the entire front was the successful repulse of increasingly desperate Austrian counter-attacks. Italian heavy guns continue to smash Malborghetto. They did especial damage yesterday to fort Hensel. The Austrian counter-attacks were supported by fierce artillery preparation. The communique declares that this was particularly intense in the Carnia region and was accompanied by machine gun fire. Then the Austrian infantry endeavoured to retake the positions we had captured. The counter-attacks were completely defeated with heavy loss.

TELEGRAMS.

The Italians also took five hundred prisoners, two guns large quantities of rifles and ammunition and machine gun material. The Italians throughout, after repulsing counter-attacks, gained some ground. Prisoners say that losses from Italian guns recently have been very heavy.

UNITED STATES.

The Assailant of Mr. Morgan.

His True Name and History.

LONDON, July 5.
CHICAGO.—The newspapers state that the real name of Frank Holt, the assailant of Mr. Morgan is Erich Muentner. He was born in Germany, from which he disappeared after his wife's suspicious death and re-married.

GERMANY.

Submarine "U. 30" Raised.

LONDON, July 5.
AMSTERDAM.—The Telegraph says that the German submarine "U 30" has been raised. Only one of the crew was dead after thirty six hours' submersion.

German Offensive.

To be Resumed on Gigantic Scale.

ALLAHABAD, July 5.
A "Pioneer" special cable says.—The "Daily Mail's" Rotterdam correspondent says that the Germans intend to resume the offensive in the west shortly on a gigantic scale and to repeat the tactics employed against the Russians. Large movements of troops from the East to the West have begun, guns being concentrated at various points. Enormous quantities of ammunition have been stored at Lille and other places behind the firing line.

The German Minister to Bulgaria.

LONDON, July 5.
Bernie, Counsellor to the Embassy at Petrograd, appointed Minister at Sofia.

EG

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Secretary of State's Message.

Operations on the Eastern Front.

SIMLA, July 5.
The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The upward drive of the Austro-Germans from Galicia into South East Poland continues. A Russian communique says that between the Vistula and the Bug the enemy continues to progress northwards and north-east. In the region north of Zimoz there were stubborn rearguard actions on the 1st July, and in the direction of Lublin the enemy is in contact with the Russians along the rivers Wzwnica and Por.

A German communique says that General von Mackensen, pushing back the Russians from Zimoz, captured Vrasnik, further west, and reached the Russian position stretching from the river Turobin to Jozefow on the Vistula.

West of the Vistula the Austro-Germans have been attacking the Russian positions westward from Jozefow to Seinne, in Eastern Galicia. A Russian communique says that on the Bug-Gnilalpa line the enemy delivered attacks on the 30th June and 1st July, and south of Rohatyn, important enemy forces established themselves on the left bank of the Gnilalpa.

A German communique says that the Russians were forced to retreat along the eastern front from Marinapol to the north of Firlejow on the Gnilalpa.

There is no change on the Danester.

In North Poland and the Baltic Provinces the Russians have repulsed local attacks.

Elections to the Imperial and Provincial Legislative Councils.

SIMLA, July 5.
The three years term of the Imperial and Provincial Legislative Councils expires in December next, and last year the Government of India invited the opinions of various bodies on the subject of the proposal to amend the regulations for the nomination and election of Additional Members of the Legislative Council so as to provide that the three years term of office of Additional Members of Provincial Legislative Councils should expire on a more convenient date than is at present the case as the elections in the month of December would seriously hamper the touring arrangements of the District Officers. There was a general agreement on the part of the Local Governments consulted, that a change might suitably be made and that this could obviously be effected by either curtailing or extending the term of the office of the present Additional Members. After careful consideration of the opinions of the Local Governments, the Government of India came to the conclusion that curtailment would give rise to criticism, and, therefore, decided to adopt an alternative remedy. The period of extension to be granted was such as to permit of the new Councils being constituted and electing their representatives to the Imperial Council not later than the 30th June. It has now definitely been decided to extend the term of the Members of the Imperial as well as of Provincial Councils to April 1916, instead of to December 1915. There will, therefore, be no new elections until April next year.

TELEGRAMS.

Changes

SIMLA, July 5.
A "Gazette Extraordinary" issued at Simla announces that Sir Robert Carlyle has resigned his office as Member of the Council from yesterday and that the Honble Mr. Claude Hill succeeds him. The Honble Mr. L. Porter is also gazetted to act temporarily as an ordinary Member of the Council during the absence of Sir Harcourt Butler.

Secretary of State's Message

SIMLA, July 5.
The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated 3rd July.—Four ships were yesterday sunk by submarines.

CALCUTTA

H. E. the Governor of Bengal Unveils the Bust of the Late Nawab Abdul Latif.

CALCUTTA, July 5.
H. E. the Governor of Bengal to-day performed two interesting ceremonies. One was to unveil the bust in the Senate House of the late Nawab Abdul Latif, who was a member of the Senate for thirty years, and who was described as Sir Syed Ahmed's coadjutor and colleague. The Vice-Chancellor, in requesting H. E. Lord Carmichael to unveil the bust, paid a fitting tribute to the great work done by the deceased. His Excellency, in the course of a long speech, said that by keeping the bust in the University building, the University was not only honouring the distinguished gentleman, but it was also honouring itself.

THE UNIVERSITY INSTITUTE.

Foundation Laid.

Lord Carmichael's Excellent Speech

CALCUTTA, July 5.
His Excellency next proceeded to lay the foundation of the new building of the University Institute, started twenty years ago, for giving moral training. The Secretary gave a long sketch of the work done by the Institute and appealed for more funds. The Honble Mr. P. C. Lyon, President of the Institute in request, His Excellency to perform the ceremony said it was a good omen for success that a Master Mason should have contributed to its erection and that they should have in its foundation an abiding memorial of the conspicuous interest His Excellency has always shown in the welfare and happiness of the students of Bengal. He also referred to their great indebtedness to H. E. the Viceroy for his help and sympathy. His Excellency addressing the students said.—Your University will in any case do something to bring together the students of different faculties, and the students and their teachers, but Your University Institute will be a complement of the residential system, in making that association more intimate and more personal. I look forward to your Institute having an even more far-reaching effect. I hope it will bring the University itself into closer contact with other interests and other forces in Calcutta, and will widen the outlook of all its members. What is the highest desire in your minds to-day? It is not to be worthy of your motherland? I do not know in detail what the future of India will be none of us know that, but I believe that her future will be great, and for my own part I believe that it will be all the greater through her association with Great Britain and the countries which make up the British Empire. If that is to be so, we must all of us learn to know and to appreciate each other. We must study the history and the wonderful literature of India and we must study the history of England and history of the British Empire. In this way we shall I hope attain to a true sympathy with each other, based on a common feeling, and the result of accurate knowledge. Our two races, the British and the Indian, have been brought together by some wise purpose but it is only by the perfect understanding of each other that we can make ourselves a fit instrument to carry out that purpose. In college days these matters appeal to us keenly, and I hope that this institution will help to develop that understanding by bringing the University, both teachers and students, into touch with other interests and will give opportunities for co-operation in a sphere wider than the purely academic one. I hope this institution will be a powerful force in helping us to attain a sympathy free from any idea of tolerance, free from any feeling of condescension, a sympathy which denotes unity of feeling founded on a perfect knowledge of one another, and which will lead to a wider conception of the motherland, wider than "the land of the seven rivers," wider than the India we know to-day, a motherland as wide as the British Empire itself. If we can only attain to that, most of the causes of the friction between our races will be gone.

There will be the question then as to the true meaning of Swaraj. There will be but one feeling, that all must be free and equal citizens of one great Empire, whose aim and object is to fit each individual to do his best for the benefit of his fellow citizens. No doubt we are far from that ideal, but we must always keep it before us if we are ever to attain to it, and we must prepare ourselves by our education to appreciate the goal. At this moment many of our fellow citizens are neglecting for all that the ideal of the Empire means to them. Our thoughts are seldom far from our brethren British and Indian who are giving their lives for what we hold dear. I believe there are hundreds here who would gladly follow their example if only they could be called on to do so. But if the supreme sacrifice is denied to us we can at least try to do what does lie to hand, so that whatever the future may bring forth Bengal will be ready for it, and her sons may feel they have taken their share in helping the Empire to attain the noble ideal which I trust they will set before themselves.

TELEGRAMS.

The Italian Loan.

CALCUTTA, July 5.

Mr. G. Gmeiner, Acting Consul-General for Italy, Calcutta, writes: In continuation of the communique of the 28 June I have received a further telegram from the Italian Government by which I am instructed, that all Italian residents in India will have the privilege of subscribing to the Italian loan at the rate of 93 instead of 95 per 100 lira. They will also receive a further concession that the interest will be calculated from the 1st July, 1915, to the date of payment of the subscribed money. The subscription list will be closed on the 31st August, by which date payment must also be made. In view of the high rate of exchange now prevailing between London and Italy the cost per 100 lira bond in India will be about Rs. 51 bearing interest at the rate of four and half percent. Throughout Italy the loan has been subscribed for with great patriotism by many small investors as well as by capitalists and financial and mercantile institutions, and it is, therefore, hoped that the Italians in India will do their utmost to subscribe to the limit of their powers to aid their country in the hour of need. The Italians of Calcutta, the true "citizens of no mean city" must be thanked for the patriotism with which they have responded with subscriptions, but much more remains to be done, and I raise fervent appeals of Italy to all the Italians in India to come forward, and help her in her supreme undertaking.

H. E. Lord Carmichael's Visit to the Victoria Memorial.

CALCUTTA, July 5.

H. E. Lord Carmichael visited the Victoria Memorial this morning. His Excellency was accompanied by the Hon'ble Mr. C. P. Parry, the Hon'ble Mr. F. H. Stewart, Mr. C. C. O. A. J. Mr. N. H. Y. Warren, Rajah Kishore Das, Mr. M. H. Raymond (Secretary) and Mr. Rajendranath Mukherjee and Mr. Oswald Martin (representing the contractors). The party was conducted round by Mr. Henry Mackay, Personal Assistant. Considerable progress has been made in the building since H. E. the Governor paid his last visit.

Judgment in the Bigamy Case.

Ellis Get Two Years.

CALCUTTA, July 5.

The trial of Edward Sandeman Ellis, otherwise called Edward Bruce Ellis, who is charged with bigamy under the provisions of the Indian Penal Code, was resumed at the High Court Sessions to-day before Mr. Justice Chittenden and a common jury. Miss Alice Mary Clara Gibbons, who was further cross-examined. She said that the accused threatened her with a razor if she exposed him. He told Ellis that if his wife did not take steps she would take steps to clear his name. As long as she was in his presence he would never over her. There were constant quarrels at the hotel about money. He said that detectives were after him and he wanted money to keep them quiet. He took from her Rs. 500, rings and earrings.

After this Mrs. Lynch, mother of the girl, Mr. Lynch, her step father, and the marriage Registrar were examined. The Jury returned a unanimous verdict of guilty on both charges. His Lordship addressing the accused, said:—"You have been convicted by the unanimous verdict of the Jury of the offences of bigamy and of having concealed from the person with whom subsequent marriage was contracted the fact of your former marriage. I take into consideration the fact that you did not use the ceremony of marriage as an inducement to Miss Higgins to yield to your advances. I believe that she went to Chandernagore with you willingly but, on the other hand, as you concealed from her the fact that you were a married man, she had good reason to suppose that you would remedy the wrong you were doing her, by honourably marrying her. The offence is therefore, not so serious as it might have been had you done it in order to obtain her consent, but it is a serious offence and must be punished with a severe punishment."

The accused was sentenced to two years rigorous imprisonment.

Opening of the New School for the Sons of Indian Gentlemen.

CALCUTTA, July 5.

The new Government school for the sons of Indian gentlemen at Hastings House, Calcutta, was opened to-day. There are at present fourteen boarders and one day boy but others are expected in a few days. Owing to the war it has not been possible to get two Masters from England originally intended and the staff now consist of an acting principal, Mr. W. F. Papworth, B. A. (late of the Bishop Cotton's School, Simla) four Indian assistant Masters, a Steward and a Matron. The school is being run on the lines of an English Public School as far as possible, but prominent attention will be given to Indian subjects and the study of an Indian language will be compulsory.

A Postmaster's Misappropriation.

Gets one Year's Rigorous Imprisonment.

CALCUTTA, June 5.

Mr. Sudhir Chander Bannerjee, Postmaster of Bhaniba Post Office, was convicted by the Sessions Judge of Faridpur of misappropriation of value payable articles and sentenced to one year's rigorous imprisonment. The accused who was also a School Master being desirous of reading novels ordered in fictitious names six Bengalee novels from a Calcutta book seller. When the parcel arrived at his office the accused abstracted the novels and putting in some useless old books returned the parcel to the sender. In his confession the accused said that he was fond of reading Bengalee novels and as he did not possess the money to purchase them, he adopted this mode to satisfy his desire. The Jury found the accused guilty.

Moslem Outrages on Women.
Heavy Sentences.

CALCUTTA, July 5.

There have been lately a number of cases of outrage on women in Jamalpur sub-division of Mymensingh district. In some cases the accused who were mostly Mahomedans were convicted and others are under investigation. In the last case which was tried before the Sessions Judge several Mahomedans were convicted under sections 147, 354 and 366 Indian Penal Code and were sentenced each to six year's rigorous imprisonment.

The Prayagpur Case

Trial by Special Tribunal.

CALCUTTA, July 5.

The hearing of the Prayagpur political dacoity and conspiracy case will commence to-day at Nadia under the Defence of India Act before a Special Tribunal composed of Mr. S. C. Mullick, Sessions Judge, Nadia, President, Mr. Milne, Magistrate, Berhampore, and Rai Amrita Lal Raha, Pleader of Khulna. Of the seven accused two are graduates of the Calcutta University, the third is a teacher of the Calcutta Academy, the fourth is a Muktear, the fifth is the son of a retired Sub-Judge, while two others are students.

SIND.

A Special War Fund in Sind.

KARACHI, July 5.

It has been decided to open at once a special War Fund in Sind, the peculiar object of which will be to provide one or more aeroplanes for the front in the name of the people of this patriotic Province. The Commissioner in Sind and the General Commanding the Karachi Brigade are giving their enterprise their patronage and support and a powerful Committee is being formed to collect subscriptions at large. Mr. Barrow, who has more than a merely official interest in the effort, has kindly offered the full use of the Government House grounds in Karachi for the purpose of a grand war fête to be held in September in aid of the Aero-plane Fund. There will probably be other extraordinary measures for raising the money. A single aeroplane of the most modern type completely equipped and ready for immediate action in war costs £2,250, or, say, Rs. 30,000.

Imports into Karachi by

The North West India Mail and 5,561 tons of goods during the past week.

A Free Charitable Dispensary.

In the Servants of India Society Home.

BOMBAY, July 6.

Under the auspices of the Debt Redemption Committee of Bombay a free charitable dispensary has been opened on the ground floor of the Servants of India Society's Home in Girgaum. All the members of the Debt Redemption Committee, members of the Co-operative Societies within its cognisance, doctors who have shown active sympathy with this movement, as well as the Secretaries and Managers of Industrial and Prudential Insurance Company were present. The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas who performed the opening ceremony gave a concise account of the origin and development of the medical relief scheme the dispensary is free to all, as Mr. Rajaram Tukaram Tatya has kindly consented to give a monthly donation of Rs. 100 for its up-keep. Over and above this the commission received from the Assurance Company was to be utilized for the purpose of this fund. The members were to be given free medical attendance for themselves and their families, and in some cases free clothing and diet also. Arrangements have been made for Homoeopathic, Allopathic and Ayurvedic treatment.

The Bandra Fatality.

BOMBAY, July 5.

Mahomed Ismail who was extricated from under the debris of the fallen wall at Bandra succumbed to his injuries in the hospital, bringing the total of killed to seven persons.

The Distress in Noakhali.

The Governor to Hold a Conference.

CALCUTTA, July 6.

The Governor of Bengal will hold a conference at Laksam on Wednesday in connection with the prevailing distress in Tipperah and Noakhali districts. Several leading men and officials have been invited.

MR. P. L. ROY'S SON.

Gets Wounded at the Front.

A Good Boxing Champion.

CALCUTTA, July 6.

Mr. P. L. Roy, Barrister, has got information that his eldest son who was fighting in France has been wounded and taken to hospital. He was wounded by a shrapnel bullet in his arm and is also suffering from the effects of poisonous gases. The wound is not serious and he is progressing favourably. Mr. Roy, who won his Boxing Blue at Cambridge in addition to holding Public School's Boxing Championship, joined the artillery Company shortly after the outbreak of the war.

A Man Dies from Snake Bite.

CALCUTTA, July 6.

On Sunday a Mahomedan named Ali Mahomed Khan at Alipore Zoological Gardens caught hold of a cobra from its glass case when the reptile bit him in his right thumb. The man was sent to hospital, where he died.

Factory Schools.

The Committee's Suggestion.

BOMBAY, July 6.

The Special Committee, appointed by the Bombay Government for examining the question of education of factory children in Bombay, have submitted their report. Four members including the Chairman, out of eight, recommended a scheme of free and compulsory education for factory children. The remaining members are strongly in opposition to this recommendation on the ground that to apply legislation in the matter specially to factory children would involve an unfair and invidious discrimination. The Committee, however are agreed in putting forth another alternative suggestion that the half-timers statutory six-hour period of work should be made compulsorily divisible into two periods of three hours each with considerable interval between them, which interval might be utilised for instruction of children. It is pointed out by the Committee that such arrangement would put an end to the prevalent abuse, namely, the practice on the part of the half-timers working for six hours in one factory and then going to a different factory for a further spell of work. This last suggestion has commended itself to the Government who are reluctant to proceed with any proposal of a controversial character. The Indian Factories Act will be amended in conformity with these suggestions. As to the general question of provision of improved facilities for the factory children, the majority of the mill owners would appear to hold the view that drawing up of a suitable and thoroughly practical elementary curriculum is the first requisite for the success of the special factory schools that are already existing or may come into existence. This curriculum, it is suggested, should be confined to three hours and should be drawn up to suit the half-day and not the whole day school. Regular inspection and examination of these schools should be undertaken by the Education Department and the inspecting officer should confer freely with the Mill Managers as to the needs of the schools.

LATEST TELEGRAMS.

That the Kaiser at a military ceremony. The Kaiser amid cheers of Officers and men swore that there would be no winter campaign and that war would be over in October. The speech created an extraordinary excitement in the Capital as another winter campaign is regarded with veritable anguish. The neutral adds that Germany of course is always methodically preparing for the winter campaign but the terror among all classes of such a contingency would greatly favour the "entente". And Germany will be forced to make a supreme and maximum effort before October. Strong though Germany be she cannot resist Russian return to the scene at the end of summer and Great Britain's efforts which will then have added intensity. The German offensive therefore will soon be furious and general on the Western front and successful resistance by the Allies would have incalculable consequences since perhaps Germany's last efforts would thus be broken.

THE ACTION IN THE BALTIC

The Stranding of the "Albatross."

Details of the Fight.

PETROGRAD, July 5.

The fight which ended in the stranding of the mine-laying cruiser of "Albatross" class began at 8 A.M. on the 1st instant, in a fog so dense that at times the opposing ships were swallowed up in darkness. The Russian cruisers "Rurik", Admiral Makaroff, Bogatyr, Bavan and Oleg were returning from the southern Baltic when they met and attacked a light cruiser of the "Augsburg" class, the "Albatross" and three destroyers. The "Augsburg" early in the action, fled under cover of the fog. The destroyers belched forth smoke interposing a curtain between the Russians and the "Albatross," while they fruitlessly tried to torpedo the Russians. Eventually, the "Albatross," whose foremast was gone and which was listing and vomiting clouds of steam ran as speedily as possible ashore on the coast of Gothland.

Further Details

Effective Fire of the "Rurik."

The Russians ceased fired when the "Albatross" entered Swedish waters, and continued their courses. Smoke from many funnels was sighted at 10 o'clock, and the "Roon", "Augsburg" and four destroyers came up. Attacked by the Russians they fled southwards, after half an hour. The submarines accompanying them unsuccessfully attacked the Russians. The "Rurik" which was in the rear, was ordered to attack, and engaged two cruisers of the "Roon" and "Bremen" classes. The latter had apparently just arrived. The "Augsburg" was damaged in the previous action and kept at a respectful distance. The "Roon's" 8 in guns were successively silenced by the "Rurik's" salvoes, and she was also on fire. The Germans fled and disappeared in the fog, pursued by the "Rurik" which again was unsuccessfully attacked by submarines.

The casualties on all the Russian ships were fourteen men wounded. Approaching the Russian coast, the Squadron was joined by battleships and flotillas of destroyers, the latter repelling the submarines, which were very active, especially against the "Rurik."

జూబులు

I

రాజకూటాని.

అయ్యో!

రాజకూటాని అను నవలను గురించి జూన్ 14వ తేదీన తమ ప్రతికూల విమర్శనలను ప్రకటించినారు. ఈ నవల అయినా లక్షల సంకట సామి నాయని గారి విరచితము కాదు. ఇది కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట నొకరచయితచేయించబడిన రాజకూటాని నవలను బుధాకోశం లిలావతి యశవంతి చరిత్రము మున్నది. ఈ చరిత్రము 1914 సం॥ జూన్ 1వ తేదీన ప్రచురించబడినది. 169 పేజీలున్నది. 169 పేజీలలో పుటలలో ముద్రించబడియున్నది. రచనయంతయు ప్రతినిధిగారిచేతనే వ్రాసినది కాదు. కొన్ని భాగాలను నందు దూర్చియున్నాడు. అందును స్వకపోలకత్తిమణులు కావు. ఇతరుల నాయకులుగాను చేసిన రచనయైతే నవలగా, బుధాస్థింకులు రామసింగియు, నాతః భార్య లిలావతిని రాజకూటానియు, నాతని కొడుకు చిత్తును అజితు అనియు, మాండ్లకోడలను ఆయికోడల అనియు, నారాయణరాజు భార్యను చంద్రబాల్ భార్య అనియు సంకను యిత్యులు కొన్నియున్నవి. ఈ నాయకులుగా నామ సహాతి అనునవలను ముడిపెట్టిన బాల్య స్త్రీ హను, మరయుక గ్రంథములను ముడిపెట్టినవలను (వెనీ చెప్పి మేల్పట్టి) యొక్కయున్నాము. కావున విషయము విమర్శించుకొన గోరవారు ప్రతినిధిగారికిని, రచయితలను విచారించవచ్చును.

నల్లాచెల్లవర్తుల దేవీకాచార్యులు.

II

ఆంధ్ర హాస్యోదక సభ వారీయ పారిశోధకముల విషయము.

అయ్యో!

ఆంధ్ర హాస్యోదక సభమున శ్రీ కృష్ణుని చారిత్రికము అను నవిమర్శన కర్తించు మేలైన వ్యాసమునకు రు 116లు బహుమానము.

ఈ వ్యాసము 1916 సం॥ జూలై 1వ తేదీన సభా కార్యసభాము కు చేరవలెను.

వ్యాసము తెలుగున నూరు పేజీలకు (వ్రాతలో) మించ కూడదు.

ఈ వ్యాసము శ్రీ పురమ లెవ్వరైనను వ్రాయుచున్నాడు.

2. ఆంధ్ర హాస్యోదక సభ వారీయ పారిశోధకముల విషయమున నొక తెలుగు వ్యాసము మేలుగా రచించినందులకు బంగారు పతకము బహుమానము.

కళాకాలంలోని విద్యార్థులకు మాత్రమే.

3. విద్యార్థులకు పద్యముల ననుసరించి వ్రాసిన చారిత్రికము నవిమర్శన కర్తించు నింగ్లీషు వ్యాసములలో మేలైన దానికి ఆంధ్రగ్రంథములకు వెండి పతకమును.

ఈ వ్యాసము 1915 సం॥ నవంబరు 1వ తేదీన చేరవలెను.

గతనిక:—ఈ వ్యాసముల స్వాధ్యయమున సభవారీ మాత్రమును ఆపించుటలేదు. ఈ పారిశోధకములను గూర్చిన యంశముల నింతకన్న విపులముగా తెలియ గోరవారు కార్యదర్శులకు వ్రాసి తెలిసికోవచ్చును.

బుర్రా. శేషగిరిరావు. ఎం. ఏ.

145, టంకపాల విధి)

బి. ఎస్. గుప్త.

మద్రాసు.

కార్యదర్శులు.

III

అమలాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసిపలు.

అయ్యో!

మా అమలాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసిపలు కోర్టుకు ఇవ్వవలసిన దొంగ ముసలముల వచ్చియున్నావని యిప్పుడు వచ్చియున్న ప్రీడిక్టర్ ముసలము గారి మోక్షముగలవా రున్నందున రాలేదు. కోర్టుకు సాక్షులైన గారి కోర్టుకు పాండులతోపాటు గారి పార్టీ గారు రాలేదు. ఇట్లాటి దొంగల అం తెలియక ఏవట్లాంటి పార్టీ అయినా పోలీసులకు వరదానిదిగా నిశ్చయించుకొని 1-0-0 తేక 1-0-0 లు జరిమానా వేస్తారు పార్టీకి వేయటం సరేకా. ఈ పార్టీని రావచ్చినందుకు బుట్టాతులకు కూడ జరిమానా వేస్తారు. వేస్తారంటే మునుపప్పుడు ఈ పార్టీల అవధి ఏమి కావలసిందో తెలియదు. పార్టీలు అనుటకు ఏదయిన నొకవిధిం గుట కాంగ్లేషీ తెలిసింది యీ ముసలము గారు కట్టించిన బాగుండును. పార్టీల నింతలోకురగా జూచుచున్నాడు.

పార్టీలు అట్లుంటు సంగతులు ముట్లాడ కలసియుండును ఇటువంటి అవధిగానుంటే పక్షాలు జరుగు తే కన్నా దో ఇదియుగాక కోర్టు నెట్టు నున్న గవర్న మెంటు కోర్టుమీద పెరయిన సవారిమీద వెళ్లకూడదయ్యు బాబాజీయరాధ్యు చేయకూడదను కూడ నుత్తరువు చేసినారు. గవర్న మెంటు కోర్టుమీద వెళ్లటం అటకాయించడం అంతర్వ్యాయుగా నున్నదో వీరికి కలకాదకుటలేదు. మ. గా. రాష్ట్ర కల్ల మెంటు కోర్టు గారు ఇక్కడ నేడవరే మేజిస్ట్రేటు గా నున్నారు. వీరు వారముకోసం నుండి ప్రతికేసు జేయుట తీర్పు చెప్పి పోలీసు, రిమానా వేయటంలేదు.

ఈ అమలాపురంలో గవర్నమెంటు అధికారులు కల్ల మెంటు డివిజన్ పార్టీలకు వచ్చుచున్నాడు. వెళ్లుచున్నాడు. గాని ఎప్పుడును పార్టీలకు కట్టుకు కలుగలేదు. ఈ కట్టుకు సంవత్సరముల నుండి అలాగా వారు తిరుమలరావు కంటులు గారు కల్లమెంటు తలవారే పార్టీలు పడుచుండు అవధిలు వేచివుంటే.

అమలాపురం,

యల్. తిరుకతిరావు

IV

యనమలకుదురు బోర్డు పాలెశాల.

అయ్యో!

మా గ్రామమున 1911 సం॥ డిసెంబరు 8వ తేదీన ఇద్దరు మాస్టరులు నలవదిమంది బాలలతో నొక బోర్డు పాలెశాల స్థాపించిరి. జలబాష్పం కృపలన నేటివరకు బోర్డు మంది బాలలు మధుర మాస్టరులతో కలిసియున్నది. కాని పాఠశాల యొందిన గృహముల వికలములను దిగాక బాలలు కూర్చుండుటకే యిరకుగానున్నది. పురాతన గృహములకు అప్పుడప్పుడు బాటరెట్టిన మాస్టరులతో కలిసి మేజిస్ట్రేట్ పేరించుచు దుమ్ములంకరించుచు గాక వ్రాతపట్ట మొదలు వి తడియుట తుట్టించుచున్నది. నవలకు ఎన్నడో కలిగి నెట్టిన బట్టితోనే యున్నది. నేరపురములో పాఠశాల నుంచుచున్న మరయుక భాగ్యహమై పు లేదు. ఈ ముసలు శ్రీ గవర్నమెంటు వారు నెల కొకరు వాయి అడైనది చేయుటలన సంకల్పం పాఠశాల మా గ్రామమున దుండుట గలిగినది. ఈయెడల నిదివర కట్టుక మా గ్రామమున బడి లే

దనుకొనవలసిందే! గ్రామములు ప్రత్యేకముగా పాఠశాలకు గృహ, ర్యాణము చేసికొందన్న యుతులందరు మిక్కిలి బీనవారు. కొందరు భవతులు అంకితులు నా భవతుని విద్యుభ్యుకించినవాడంటే నా కట్టికొన్నది కట్టికొన్నది. ఏయివారైనా కట్టికొన్నది నులకెట్ట నుద్యమించిన ఆపాతే ముసలముగల గుణములన్ను బాధించు. పాఠశాల స్థాపించిన రెండునూరు మాండులలోగా మా గ్రామ ముఖాసవారులకు శ్రీ. గోవిందరాజు మొదలైన వారై గాన సముఖమున పాఠశాల గృహము గూర్చి మిక్కిలు నలమకొంటే యుతులు కొందరు ఒక అట్టిని పంపుకొనిరి. ఈ వారసులకు శ్రీ వారు కట్టించిన గాని ఆపలములో గృహము నిర్మించుటకు ధనములేకుండు. ఆ కార్యమును జేయ మామకొనవలసిన వారైరి. "వీరే సోమయాజులు అయిట తోడు యజ్ఞముకూడ జేసెనొట్టు యుతులు బీదలకుటకు తోడు, విద్యబుద్ధులు కూర్చుండు; వికలత్వము అంతకంటే తూర్పు. ఏయెటులున్ను బాలలకు మాత్రము పాఠశాలకు బంతుచుండు. పరమేశ్వరుని కృపలన, శ్రీ దొంగతనపు వారి దురుదలన, బాటరెట్టిన మాస్టరులతో, కొద్దితీరులతో నొక పాఠశాల స్థాపించి వారు గాని, దానిని నెలపుకొన సంకల్పి క్తి మా గ్రామపు యుతులకు చాలదు. శ్రీ ముఖాసవారు లిప్పు నలమకొంటే నొక పురాపాకయైనను చేసికొనుటకు ధనములు లేక శ్రీ దొంగతనపు వారు నొకవందరూపులు లయ్యును దయ చేసి దీరులకు కూర్చిన విద్యార్థుల ఆ కట్టుకును వారలతోకలిసి నమ్ముచున్నాను.

పురవాం.

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be attended with electric fans and light, seats guaranteed to those applying before the 20th of July. Purely intended to give all facilities to Andhras from m... places. Full particulars can be had on application to THE PRINCIPAL.

కామినియా ఆయిర్.

ఏ శ్రీలక్ష్మి తమ కుటుంబము సుఖముగా ఉంచుకొనవలెనని, రాలిపోవుటకు వలెనని, బాటలలో కొరతకు నుండవలెనని, ఎందుకైనా వెంట్రుకలు రేయకొనవలెనని, రాత్రీ పోవుచున్నావో అది తెలియజేయవలెనని, ఈ సంగతి శ్రీలక్ష్మి అలాగే చెప్పవలెను. ఈ కామినియా నెలమాలికలకుండి నూతన సుశోభన ప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈ నూతన వెంట్రుకలను రాబ్బు పురుగుచు నంపవలెను. నాని వలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి వెలుగుచుండును. ఈ నూతన వెంట్రుకలను పట్టుకొని నున్నావో చేసి మెదనను చల్లగానుంచుచున్నది. ఈ నూతన విద్యార్థులకు ఒక వరదాపమేయున్నది. ఈయన కేరళియని యెటువంటి పట్టెటూరినా నీకిగూడ. కామినియా తెలుసు తెలిసేయొచ్చును. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడును లేదు. అది వెంట్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన రంగు మెలుగు కలిగించి కలనన్నకను చువవట్టింది మెదటికి శ్రీ శ్రీ సాంపురూపు మిక్కిలి యింపము నువాస మిక్కిలుగా గాగలిగి యుండును. ఇది అట్టి టికంటే ఎన్నుకను పట్టుకొని మెనుచుండు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు కర్ణాటక కర్ణాటక ఒక మోక్షాంత ప్రతికము నొసంగి నున్నాడు. మతిము మేముకొలకయే వేలకొలది మోక్షాంతా నామ్యములు మాకు కచ్చుచున్నది. కామినియా తెలుసుకొని చుండును పోషించుటకు అరహాస్థాంపు పంపియెడల ఒకసారికి ఉపయోగించగలమాత్రముల ఒకయట్టి తెలుసు ఇనాముగా పంపించును. నెల సేనా 1-కి రూ. 1-0-0 మాస సేనాలకు 2-10-0 గా. పి. ఖర్చులు చేరు (ప్రతి విల్లరము కారములలో కొరకును.) సోకవలెను:—ఆంగ్లో ఇండియన్ క్లబ్ అల్ల కె. ఎ. ల్ కంపెనీ, నెం. 15వ జూమారుమనెరు, బొంబాయి మద్రాసు ఏజంట్:— మేనా పురపాలకులు మున్సిపల్, 202, వై. గిబబానోకోడ్, పూ. అం. డి. సుమారు, నుదావ.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాదరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుగుబులు మున్నగు క్రిములుబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారనోలును. 240 కట్టుకుల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహార పదార్థములకు చీమలు ను, పక్షులకట్టె ముందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తావేటిలను చిగురులనుండి కాపాడును. స్నేహ, మైఖాయిడ్ మలేరియా వ్యాధిములు రాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండు ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అది లేక నిమిష మైన నుండి నేరరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములందును అనేక బంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వ. ఈమి అంకు కింపెనీ, ఒకానొక, జపానీ వారిచే తయారు చేయబడినది.

సోలక కెట్టు:— టి. హార్ అంకు కో. వై. నాబాగు కో. మదరాసు.

USE KATOL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

మనుష్యులకు వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చిరుటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచ ప్రసిద్ధివడిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

శ్రీ గృహము! గుణముగలము!!

AMRUTANJAN
Best Indian
Pain Balm.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన మందు. ప్రాథమిక దశలో ఖడిశమునకు అమృతాంజన మునుపయోగించిన యెడల రోగము పెద్దదయి తరువాత డాక్టర్లను క్రింద పించవలసి పడితమునకును డాక్టర్లను సకును అంత సంబంధము గలదు పరిశీలించుడు.

ప్రతియొకరు సుందరగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున కారోగ్యము కలిగించును. దీనిని వైద్య సహ సీసా - 3 0-8-0 లు. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపేటి, వడరాస్.

రంగులేదు. వాసనలేదు.

తెల్లని నూనె

కేలను 1-కి లేక 8½ రతులు రు. 2.

పేకింగు ప్రత్యేకము.

ఆర్. డి. మోడి అండ్ కో, నగజేవి స్ట్రీటు, బొంబాయి.

వనోపధి సార్యపరిల్లా

ఇది జేహమునందులుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు గల చర్మరోగములను పొగుజేయును. కీళ్ళలోట్టు, సారీవాయువులోట్టు, కీళ్ళలోట్టు, రక్తవికారమువలన కలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నశి. ఇది చర్మమునకు కాంతిని కలిగించును. వాడితంతువులకు తుప్పిరిగిగించును. నెత్తురును కుద్దిపఱచి శుభ్రమును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

మీక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రోగ సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము పొగుపడును. సీసా వెల రు. 1-4-0.

కుమ్మంకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా పొగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమును పల్లె(తాగు బతు మందు) నాగవల్లిశైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవును రు 0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

బొంబాయిలోలము:—స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మెదడుకు చలువజేయుచు కండ్లముగ ను మాన్పును. వెండ్రులు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునపు జరుగును. మనోహరముగా నుండును. సువాసన లిగియుండును. వెల సీసా 1-కి 0-12-0 లు మాత్రమే.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, వడరాస్.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, వడరాస్.

భరతము. జే శ హి త ము పోషితము.

ఉచితము! ఈ యు ర్వేద ము. ఉచితము!!

ఆంధ్రవైద్యవిషయమందలి అమృతాంజనములకు ఉచితముగా అనుభవముకల్గి నేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన **వైద్య విద్య**

అను చుట్టకము కోరువారికి భరతాని పోషితగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణశేకేశవశే 20 చీవాబాద్, మద్రాసు.

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారం

యల్లవాడున్న యెడలనుగూర్చుండిన ఇంగ్లీషు లీవరు గడియారము యిదియే.

యల్లవాడే సీమనుంచి కేటించబడినది. యీ గడియారము ముక్కలతో మీద ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు అని ఇంగ్లీషులో వ్రాసి స్త్రీ పురుషులకు వేయించును. ఈ గడియారము చాలా యే తియింది. సామానులు చాలా కాలము పనిచేసేటట్లు చేయబడినది. ఇది సరియైన టైమును పును. కేబుల్ అణగి యుండును. దీనిని వెట్టుకొని పరుకైన క్రిందపడి నను గుట్టుపునవారి చేసినను నిజమయిందా సరిగా పోవును.

వెల ౧౪ రూపాయలతో ౩౦-0-0

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము నీలముతో చేసి ౨౦౦ కోరికలవారికి పంపబడును. ఇది చాలా ఉచితముగా పంపబడును. ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము, మద్రాసు.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగువలనే బకవిధమైన అంటువ్యాధి. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు శరీరములో తేలి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రచారంబించి, వాంతిభేదల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికిపుట్టి కలుగ జేయును. వెల 0-6-0.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

22-వ స్ట్రీట్ (నవరము) బంగారు. (ఇరుకు పూచీపడగలము)

గజేంద్రనాగర

1½ సవరము మెత్తు

వెల రు. 30-8-0

మతి మునివిధములగు బంగారుగల, నెండిగల, రాళ్ళు చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈ కింద పేర్కొన్న తర్రుకులవద్ద లభింతు. కోరువారికి కాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును. నవరం ఇండియా బాంబేలో మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ, 1/195, చైనా బాజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co.,
1/195, China Bazaar Road, Madras.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులను, మీ చేతయూచే చుబడిన నవీన రకపు సామానులను, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను కేరళలోను నన్ను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం దేవతనన్ను, మీరు చేయు ప్రయత్నముల దోష్టమటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వస్థిముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంజీకి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రు 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింపదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

జ్ఞానవాసిష్టము.

ఆంధ్రతాత్పర్య పితృసంహితము.

రణములను సంపూర్ణగా గలవు. దీనిలోని ౧౪ సందమును కర్మించునదియే. మోక్షాపేక్షకులవా దీనినే చదువవలయు. సులభమైతి. వెల పోషితతో రు. 6-8-0

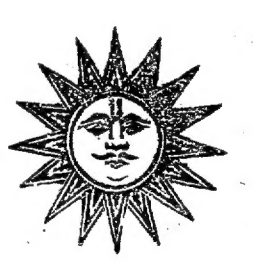
సర్వవేదాంత సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రసిద్ధ టీకా తాత్పర్యసహితము. అద్వైతము నామాలాగ్రహణగా జరిగినది. సులభముగా ననుభవములోనికి దెచ్చికొనుటకు. వెల పోషితతో 2-4-0

కాదంబరి:— అత్యద్భుతమైన కవిత. స్త్రీలకు గా రము, శోకరసము, కథాచమత్కృతి, జాడనెంచిన మాడవలయును. ఇందలి ప్రతివాక్యమును రసాదయి చిత్తమును పరవశము చేయునని దీనిపేరే చాటుచున్నది. దీనివెల పోషితతో రు. 1-4-0

మునిగొండ, నాగలింగ శాస్త్రి.

తాడిగొండపాస్టు, గంటూరు డిస్ట్రిక్టు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నకు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాస్కను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది ౪౮౫ రుదు సంవికలు జేయబడినది.

ఇందన్ని జేతములు చరిత్రయు సులభము. భాషలో తగిన పటము లతో కథలవలె వర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సునత్తరమునను రమారము 600 పుటలు 6 సంవికలు, చందా రు. 2-0-0.

(పోషితతో సహా) ప్రవేశ చునుము లేదు. సువత్తరముచందా ముందుగ స్వీకరింకబడును.

కలయువారు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ౧౯౦౭, తాడిగొండ, మద్రాసు అని వ్రాయుడు.